DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)

8. maj 2003 *

I sag C-122/01 P,

T. Port GmbH & Co. KG, Hamburg (Tyskland), ved Rechtsanwalt G. Meier,

appellant,

angående appel af dom afsagt den 1. februar 2001 af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans (Femte Afdeling) i sag T-1/99, T. Port mod Kommissionen (Sml. II, s. 465), hvori der er nedlagt påstand om delvis ophævelse af denne dom,

den anden part i appelsagen:

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved K.-D. Borchardt og M. Niejahr, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt i første instans,

* Processprog: tysk.

har

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J.-P. Puissochet, og dommerne R. Schintgen (refererende dommer), V. Skouris, F. Macken og N. Colneric,

generaladvokat: P. Léger
justitssekretær: ekspeditionssekretær M.-F. Contet,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at parterne har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 4. juli 2002,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 24. oktober 2002,

afsagt følgende

Dom

1 Ved appelskrift indleveret til Domstolens Justitskontor den 19. marts 2001 har T. Port GmbH & Co. KG (herefter »T. Port«) i henhold til artikel 49 i Domstolens statut iværksat appel af dom afsagt af Retten i Første Instans den 1. februar 2001 i sag T-1/99, T. Port mod Kommissionen (Sml. II, s. 465, herefter »den appellerede dom«), hvorunder der er nedlagt påstand om delvis ophævelse af denne dom.

De relevante retsregler

2 I den appellerede dom beskrev Retten de relevante retsregler således:

»1 Rådets forordning (EØF) nr. 404/93 af 13. februar 1993 om den fælles markedsordning for bananer (EFT L 47, s. 1) har i afsnit IV erstattet de forskellige nationale ordninger med en fælles ordning for samhandel med tredjelande.

2 Artikel 17, stk. 1, i forordning nr. 404/93 bestemmer følgende:

»Indførsel af bananer til Fællesskabet kræver forelæggelse af en importlicens, der udstedes af medlemsstaterne til enhver person, der anmoder herom, uanset hvor i Fællesskabet den pågældende er etableret, med forbehold af de særlige bestemmelser, der er fastsat med henblik på gennemførelsen af artikel 18 og 19.«

3 Artikel 18, stk. 1, i forordning nr. 404/93 bestemte i sin oprindelige version, at der hvert år åbnedes et toldkontingent på 2 mio. tons nettovægt for indførsel af bananer fra andre tredjelande end AVS-staterne (herefter »tredjelandsbananer«) og ikke-traditionelle indførsler af bananer fra AVS -staterne (herefter »ikke-traditionelle AVS-bananer«). Inden for rammerne af dette kontingent var indførsler af tredjelandsbananer pålagt en told på 100 ECU pr. ton og indførsler af ikke-traditionelle AVS-bananer en nultold.

4 I artikel 19, stk. 1, i forordning nr. 404/93 fordeltes toldkontingentet, der blev åbnet med 66,5% til erhvervsdrivende, der havde markedsført tredjelandsbananer og/eller ikke-traditionelle AVS-bananer (kategori A), 30% til erhvervsdrivende, der havde markedsført EF-bananer og/eller traditionelle AVS-bananer (kategori B), og 3,5% til erhvervsdrivende, der var etableret i Fællesskabet, og som siden 1992 var begyndt at markedsføre andre bananer end EF- og/eller traditionelle AVS-bananer (kategori C).

5 Ved artikel 20 i forordning nr. 404/93 blev det pålagt Kommissionen at vedtage gennemførelsesbestemmelserne for afsnit IV.

6 Herefter vedtog Kommissionen forordning (EØF) nr. 1442/93 af 10. juni 1993 om gennemførelsesbestemmelser for EF's importordning for bananer (EFT L 142, s. 6).

7 Den 19. februar 1993 anmodede Republikken Columbia, Republikken Costa Rica, Republikken Guatemala, Republikken Nicaragua og Republikken Venezuela Kommissionen om at indlede rådslagninger i henhold til artikel XXII, stk. 1, i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel (herefter »GATT«) vedrørende forordning nr. 404/93. Da rådslagningerne ikke førte til en løsning, indledte de nævnte stater i april 1993 den procedure for bilæggelse af tvister, der er fastsat i GATT, artikel XXIII, stk. 2.

8 Den 18. januar 1994 fremlagde det panel, som blev nedsat som led i denne procedure, en rapport, hvori det konkluderede, at den ved forordning

nr. 404/93 indførte importordning var uforenelig med bestemmelserne i GATT. Denne rapport blev ikke vedtaget af GATT's kontraherende parter.

9 Den 28. og 29. marts 1994 nåede Fællesskabet til en ordning med Republikken Columbia, Republikken Costa Rica, Republikken Nicaragua og Republikken Venezuela, den såkaldte rammeaftale om bananer (herefter »rammeaftalen«).

10 I punkt 1 i rammeaftalens anden del fastsætter denne det samlede basistoldkontingent til 2 100 000 tons for 1994 og til 2 200 000 tons for 1995 og følgende år, idet denne mængde dog vil kunne forhøjes som følge af udvidelsen af Fællesskabet.

11 I punkt 2 fastsætter rammeaftalen de procentdele af dette kontingent, der tildeles henholdsvis Columbia, Costa Rica, Nicaragua og Venezuela. Disse stater får 49,4% af det samlede kontingent, mens Den Dominikanske Republik og de øvrige AVS-stater tildeles 90 000 tons for ikke-traditionelle indførsler, og resten tilkommer de øvrige tredjelande.

12 I punkt 6 bestemmes bl.a.:

»Leverandørlande, for hvilke der er fastsat et kontingent, kan udstede særlige eksportlicenser på indtil 70% af deres kontingent. Sådanne licenser er en betingelse for, at Fællesskabet kan udstede licenser til "kategori A"- og "kategori C"-erhvervsdrivende med henblik på indførsel af bananer fra de pågældende lande.

Tilladelsen til at udstede særlige eksportlicenser gives af Kommissionen på en sådan måde, at det bliver muligt at forbedre regelmæssigheden og stabiliteten i handelsforbindelserne mellem producenter og importører, og på betingelse af, at eksportlicenserne udstedes uden nogen forskelsbehandling af de erhvervsdrivende.«

13 I punkt 7 fastsættes toldsatsen inden for kontingentet til 75 ECU pr. ton.

14 Punkt 10 og 11 lyder således:

»Aftalen indføjes i Fællesskabets "schedule" for forhandlingerne inden for Uruguay-runden.

Aftalen er udtryk for en bilæggelse af meningsforskellene vedrørende EF's bananordning mellem Columbia, Costa Rica, Venezuela, Nicaragua og Fællesskabet. Parterne i aftalen undlader at søge GATT-panelrapporten herom vedtaget.«

15 Rammeaftalens punkt 1 og 7 er indsat i bilag LXXX til GATT 1994, som indeholder en liste over Fællesskabets toldindrømmelser. GATT 1994 udgør igen bilag 1 A til overenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen (WTO). Et bilag til dette bilag LXXX indeholder rammeaftalen.

16 Den 22. december 1994 vedtog Rådet enstemmigt afgørelse 94/800/EF om indgåelse på Det Europæiske Fællesskabs vegne af de aftaler, der er resultatet af de multilaterale forhandlinger i Uruguay-rundens regi (1986-1994), for så vidt angår de områder, der hører under Fællesskabets kompetence (EFT L 336, s. 1).

17 Ifølge denne afgørelses artikel 1, stk. 1, godkendes herved på Fællesskabets vegne, for så vidt angår den del, der hører under Fællesskabets kompetence, bl.a. overenskomsten om oprettelse af WTO samt de aftaler, som er indeholdt i bilag 1, 2 og 3 til denne overenskomst, som omfatter GATT 1994.

18 Den 22. december 1994 vedtog Rådet forordning (EF) nr. 3290/94 om de tilpasninger og overgangsforanstaltninger, der er nødvendige i landbrugssektoren for gennemførelsen af de aftaler, som er indgået under de multilaterale handelsforhandlinger i Uruguay-rundens regi (EFT L 349, s. 105). Denne forordning indeholder et bilag XV om bananer, hvori det bestemmes, at artikel 18, stk. 1, i forordning nr. 404/93 ændres således, at toldkontingentets størrelse for 1994 fastsættes til 2 100 000 tons og for de følgende år til 2 200 000 tons. Inden for rammerne af dette toldkontingent opkræves der en told på 75 ECU pr. ton for indførsel af tredjelandsbananer.

19 Den 1. marts 1995 vedtog Kommissionen forordning (EF) nr. 478/95 om supplerende bestemmelser for anvendelsen af forordning nr. 404/93 for så vidt angår ordningen vedrørende toldkontingentet for indførsel af bananer til Fællesskabet og om ændring af forordning nr. 1442/93 (EFT L 49, s. 13). Ved forordning nr. 478/95 træffes de fornødne foranstaltninger til gennemførelsen af rammeaftalen på et grundlag, der ikke længere er midlertidigt.

20 Forordning nr. 478/95 bestemmer i artikel 1, stk. 1:

»Toldkontingentet for indførsel af bananer fra tredjelande og for ikke-traditionelle AVS-bananer, jf. artikel 18 og 19 i [forordning nr. 404/93], opdeles i særkvoter, som tildeles de i bilag I til nærværende forordning anførte lande eller grupper af lande [...]«

21 Bilag I omfatter tre skemaer: Det første gengiver de procentsatser af toldkontingentet, der er forbeholdt de latinamerikanske stater i rammeaftalen, det andet indeholder en fordeling af kontingentet på 90 000 tons ikke-traditionelle AVS-bananer, og det tredje bestemmer, at alle andre tredjelande får 50,6% af kontingentet.

22 Artikel 3, stk. 2, i forordning nr. 478/95 bestemmer:

»For varer med oprindelse i Columbia, Costa Rica eller Nicaragua gælder det desuden, at ansøgningen om importlicens vedrørende kategori A og C, jf. artikel 9, stk. 4, [i forordning nr. 1442/93], kun tages i betragtning, hvis den ledsages af et gyldigt eksportcertifikat, der omfatter en mængde, som mindst svarer til de pågældende varer, og som er udstedt af de bemyndigede myndigheder [...]«

23 Ved dom af 10. marts 1998 i sagen Tyskland mod Rådet (sag C-122/95, Sml. I, s. 973, herefter »dommen i sagen Tyskland mod Rådet«), annullerede Domstolen artikel 1, stk. 1, første led, i afgørelse 94/800, idet Rådet herved godkendte indgåelsen af rammeaftalen, for så vidt som aftalen fritager de erhvervsdrivende i kategori B for den ordning med eksportlicenser, som den fastsætter.

24 I denne dom fastslog Domstolen vedrørende den nævnte fritagelse, at anbringendet om tilsidesættelse af princippet om forbud mod forskelsbehandling i EF-traktatens artikel 40, stk. 3, andet afsnit (efter ændring nu artikel 34, stk. 2, andet afsnit, EF), var begrundet (præmis 72). Den kom til denne konklusion efter at have fastslået for det første, at de erhvervsdrivende i kategori B, på samme måde som de erhvervsdrivende i kategori A og C, havde fordel af forhøjelsen af toldkontingentet og den samtidige nedsættelse af tolden som aftalt i rammeaftalen, og for det andet, at begrænsningerne og forskelsbehandlingen, der ramte erhvervsdrivende i kategori A og C, og som var en følge af den ved forordning nr. 404/93 indførte importordning for bananer, også bestod med hensyn til den del af kontingentet, der svarede til denne forhøjelse (præmis 67).

25 Domstolen fandt, at Rådet under disse omstændigheder [...], for at det kunne begrunde anvendelsen af en sådan foranstaltning som fritagelsen af de erhvervsdrivende i kategori B for ordningen med eksportlicenser, skulle have godtgjort, at den ligevægt, der blev forrykket ved forhøjelsen af toldkontingentet og den samtidige nedsættelse af tolden, kun havde kunnet genskabes ved at give de erhvervsdrivende i kategori B en væsentlig fordel, altså kun ved at indføre en ny differentieret behandling til skade for andre kategorier [af] erhvervsdrivende (præmis 68). Domstolen fandt, at Rådet, for så vidt som det havde henvist til, at den nævnte ligevægt var blevet forrykket, og blot havde påstået, at den nævnte fritagelse var berettiget, fordi det var nødvendigt at genskabe denne ligevægt, ikke dermed havde ført dette bevis (præmis 69).

26 I dom af 10. marts 1998 (forenede sager C-364/95 og C-365/95, T. Port, Sml. I, s. 1023, [...]) fastslog Domstolen, efter at den i det væsentlige havde fulgt samme argumentation som i dommen i sagen Tyskland mod Rådet:

»[Forordning nr. 478/95] er ugyldig, for så vidt som den i artikel 3, stk. 2, kun pålægger de erhvervsdrivende i kategori A og C pligt til at indhente eksportlicenser til indførsel af bananer med oprindelse i Columbia, Costa Rica og Nicaragua« (punkt 2 i domskonklusionen).«

Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

3 Hvad angår de faktiske omstændigheder fastslog Retten i den appellerede dom følgende:

»27 Sagsøgeren er en frugtimporterende virksomhed med hjemsted i Tyskland, som i en årrække har forhandlet bananer fra tredjelande. Sagsøgeren var erhvervsdrivende i kategori A.

28 På et tidspunkt, der ikke er nærmere oplyst af sagsøgeren, indgik denne kontrakter med producenter i Costa Rica om levering af bananer, der skulle afsættes i Fællesskabet. Sagsøgeren har forklaret, at virksomheden i dette øjemed måtte købe eksportlicenser i denne stat.«

4 På denne baggrund anlagde T. Port den 4. januar 1999 erstatningssag i henhold til EF-traktatens artikel 178 og artikel 215, stk. 2 (nu artikel 235 EF og artikel 288, stk. 2, EF), bl.a. med påstand om, at Kommissionen tilpligtedes at betale erstatning til selskabet på for det første 828 337,10 DEM svarende til prisen for eksportlicenser, som selskabet havde måttet anskaffe sig for at kunne importere til Fællesskabet og markedsføre i Tyskland de fra Costa Rica erhvervede tredjelandsbananer, som selskabet var forpligtet til at modtage levering af i medfør af kontrakter indgået med producenter i Costa Rica, og for

det andet 126 356,80 DEM svarende til udgifterne til finansiering af købet af disse licenser.

Den appellerede dom

5 Efter i præmis 36-41 i den appellerede dom at have tilbagevist Kommissionens afvisningspåstand og efter i præmis 42 i denne dom at have bemærket, at Fællesskabets ansvar i medfør af EF-traktatens artikel 215, stk. 2 (nu artikel 288, stk. 2, EF), forudsætter opfyldelse af en række betingelser vedrørende retsstridigheden af den adfærd, som fællesskabsinstitutionerne hævdes at have udvist, og eksistensen af en skade samt vedrørende årsagsforbindelsen mellem den pågældende institutions adfærd og den påberåbte skade, gjorde Retten i præmis 55 opmærksom på, at ifølge fast retspraksis påhviler det den part, som gør gældende, at Fællesskabet har pådraget sig ansvar, at fremlægge afgørende beviser for det påberåbte tabs eksistens og omfang.

6 Vedrørende den første tabspost svarende til appellantens udgifter til køb af eksportlicenser vedrørende bananer med oprindelse i Costa Rica fastslog Retten indledningsvis i præmis 57 i den appellerede dom, at sagsøgeren havde fremlagt en påtegning fra selskabets autoriserede revisor, hvori denne erklærer, at »[selskabet] fra 1996 til 1998 afholdt 828 337,10 DEM til køb af eksportlicenser vedrørende bananer med oprindelse i Costa Rica«. I samme præmis i den appellerede dom bemærkede Retten endvidere, at det fremgik af appellantens skriftlige indlæg og af selskabets bemærkninger under retsmødet, at de i denne påtegning nævnte udgifter efter appellantens opfattelse i sig selv udgør det tab, selskabet havde lidt, og at det var uden interesse at undersøge, hvilken virkning disse udgifter faktisk havde haft på rentabiliteten af selskabets handelstransaktioner i den forbindelse, hvorfor det ikke påhvilede appellanten at fremlægge yderligere oplysninger eller beviser.

7 Retten udtalte herefter følgende:

»58 Denne fremgangsmåde kan af flere grunde ikke godtages.

59 For det første indeholder den ovennævnte påtegning ingen oplysning, der gør det muligt at kontrollere rigtigheden af det beløb, der er angivet som udgifter til køb af eksport[licenser].

60 For det andet bemærkes, at selv om det antages, at rigtigheden af det nævnte beløb ikke kan anfægtes, er det på ingen måde godtgjort, at sagsøgeren selv faktisk har benyttet samtlige de eksport[licenser], som dette beløb er angivet for, med henblik på at foretage indførsler af bananer i Fællesskabet. Et sådant bevis er imidlertid nødvendigt i betragtning af — således som Kommissionen har anført uden at blive modsagt af sagsøgeren — at eksport[licenser], som en erhvervsdrivende er i besiddelse af, i praksis kan blive solgt til en anden erhvervsdrivende eller blive byttet med importlicenser.

61 De to påtegninger fra den autoriserede revisor, der foreligger som bilag til replikken, er ikke et endeligt bevis i denne henseende. Således angives det heri blot, at sagsøgeren i 1996, 1997 og 1998 betalte henholdsvis 767 225,38 DEM, 489 029,36 DEM og 1 419,11 DEM i »importafgifter vedrørende indførsler af bananer med oprindelse i Costa Rica«. I mangel af enhver angivelse vedrørende de mængder bananer, som disse samlede beløb vedrører, såvel som om de mængder, det ovennævnte beløb på 828 337,10 DEM svarer til, eller vedrørende de kriterier, den autoriserede revisor har anvendt for at komme til disse beløb, kan det ikke fastslås med den fornødne

sikkerhed, at de mængder bananer med oprindelse i Costa Rica, som sagsøgeren indførte i Fællesskabet mellem 1996 og 1998, svarer til de mængder bananer, som selskabet købte eksport[licenser] for i dette land. I øvrigt kan det under alle omstændigheder ikke udelukkes, at en del af de importafgifter, som sagsøgeren har betalt, vedrører bananer, der blev indført i Fællesskabet i henhold til importlicenser for kategori B, med hensyn til hvilke der ikke krævedes fremlagt en eksport[licens]. Det skal herved bemærkes, at det i en af de ovennævnte påtegninger angives, at sagsøgeren købte »supplerende [licenser] vedrørende indførsel af bananer fra Costa Rica«, uden at det angives, hvilken kategori disse [licenser] vedrører.

62 Sagsøgeren burde så meget mere have sørget for at meddele oplysninger angående disse forskellige forhold, som Kommissionen såvel i svarskriftet som i duplikken udtrykkeligt henledte sagsøgerens opmærksomhed på, at disse oplysninger var nødvendige med henblik på at fastslå eksistensen af det påståede tab og dettes størrelse. Til trods for disse bemærkninger har sagsøgeren — således som selskabet indrømmede under retsmødet som svar på et spørgsmål fra Retten — bevidst valgt ikke at meddele disse oplysninger.

63 For det tredje bemærkes, at selv om det sagsøgende selskab antages at have benyttet samtlige eksport[licenser], som det havde købt, for sin egen regning, kan dets fremgangsmåde til at fastslå tabet — som består i, at tabet anses for at svare til de afholdte udgifter — ikke godtages.

64 For det første kan det ikke udelukkes, at udgifterne til køb af eksport[licenserne], således som anført af Kommissionen, af sagsøgeren delvist eller endog fuldstændigt er blevet overvæltet på virksomhedens salgspriser. Denne mulighed er så meget mere sandsynlig, som de mængder bananer, hvis indførsel i Fællesskabet var betinget af udstedelsen af en eksport[licens], udgjorde en væsentlig del af toldkontingentet.

65 Sagsøgeren har ikke bestridt, at det er muligt at foretage en sådan overvæltning, og har end ikke benægtet at have gjort det i det konkrete tilfælde. Sagsøgeren har nøjedes med at indvende, at dette argument først var blevet fremført af Kommissionen under retsmødet og derfor ikke kan tages i betragtning af Retten. Denne indvending kan ikke tages til følge, da Kommissionen i sine skriftlige bemærkninger udtrykkeligt henviste til, at det var nødvendigt at fremlægge oplysninger om de omkostningsposter, der vedrørte ordningen med eksport[licenser], og om de betingelser, hvorunder indførslerne af de pågældende bananer fandt sted. Eftersom sagsøgeren bevidst har valgt at følge en særdeles tilbageholdende fremgangsmåde med hensyn til bevisførelsen, kan Kommissionen ikke med rimelighed kritiseres for at have belyst visse af sine kritikpunkter mere indgående under retsmødet.

66 For det andet synes det ikke at være uden grundlag, når Kommissionen gør gældende, at den ulempe, som det var for de erhvervsdrivende i kategorierne A og C at måtte købe eksport[licenser], i det mindste delvis blev opvejet af de to andre foranstaltninger, som samtidig blev aftalt ved rammeaftalen, nemlig forhøjelsen af toldkontingentet med 200 000 tons og nedsættelsen på 25 ECU pr. tons af tolden for indførsler af tredjelandsbananer inden for dette kontingent. Disse foranstaltninger gavnede ganske vist også de erhvervsdrivende i kategori B, fordi en del af toldkontingentet også var forbeholdt dem. Herved blev de dog kun begunstiget i et mindre omfang, idet den nævnte del var begrænset til 30%, og de resterende 70% tilfaldt de erhvervsdrivende i kategorierne A og C.

67 Det følger af det anførte, at den blotte omstændighed — med det forbehold, at den anses for bevist — at en erhvervsdrivende har afholdt yderligere omkostninger som led i sine handelstransaktioner, ikke nødvendigvis indebærer, at han har lidt et hertil svarende tab. I den foreliggende sag har sagsøgeren bevidst begrænset sig til at støtte sin påstand på den ene omstændighed, at selskabet har afholdt visse omkostninger, og har følgelig ikke i fornødent omfang godtgjort reelt at have lidt et tab.«

8 Hvad angår den anden del af det påståede tab svarende til udgifterne til finansiering af købet af eksportlicenser, fandt Retten i præmis 68-74 i den appellerede dom, at dette ikke var tilstrækkeligt bevist.

9 Retten konkluderede herefter i den appellerede doms præmis 75, at eftersom sagsøgeren ikke i tilstrækkeligt omfang havde godtgjort eksistensen af det påståede tab og dettes størrelse, kunne Fællesskabet ikke ifalde ansvar uden for kontrakt.

10 I præmis 76 i den appellerede dom konstaterede Retten, at sagsøgeren i øvrigt ikke havde ført bevis for, at der var direkte årsagsforbindelse mellem den ulovlige adfærd, som sagsøgeren foreholdt Kommissionen, nemlig indførelsen af ordningen med eksportlicenser ved forordning nr. 478/95, og selskabets påståede tab, således som det efter fast praksis påhvilede sagsøgeren. Rettens argumentation var som følger:

»77 Sagsøgeren gør i stævningen gældende, at »den retsstridige krænkelse er [...] årsagen til det tab, som [selskabet] kræver erstattet«. Sagsøgeren forklarer, at selskabet »over for producenten i Costa Rica var forpligtet til at tage levering af varerne«, og at »det for at få udstedt importlicenser for disse bananer og for at kunne sælge dem i Fællesskabet måtte bevise over for den kompetente tyske myndighed, at de tilsvarende eksportlicenser forelå på tidspunktet for ansøgningen om importlicenser«.

78 Det må fastslås, at sagsøgeren imidlertid ikke har fremlagt noget bevis for, at der forelå en sådan forpligtelse til at modtage levering, og dette uanset, at Kommissionen i sine skriftlige indlæg udtrykkeligt understregede, at det var nødvendigt at belyse rækkevidden af en sådan forpligtelse såvel som de andre

væsentlige betingelser i leveringskontrakterne med producenterne i Costa Rica.

79 Hertil kommer, at sagsøgeren ikke har gjort gældende og så meget mindre påvist, at selskabet havde indgået disse kontrakter før vedtagelsen af forordning nr. 478/95. I stævningen anfører sagsøgeren blot, at »selskabet siden 1995 har haft importkontrakter med bananproducenter i Costa Rica«. Under retsmødet, hvor sagsøgeren blev anmodet om at angive nærmere enkeltheder om dette anbringende, anførte selskabet blot ubestemt, at de nævnte kontrakter var blevet »forhandlet« i 1995, og at de pågældende indførsler af bananer var begyndt i løbet af det følgende år.

80 Disse forskellige oplysninger om disse kontrakter er særligt påkrævede, når det ikke kan udelukkes, at det hævdede tab, til dels eller i det hele, var følgen af sagsøgerens rent forretningsmæssige afgørelse om at indgå leveringskontrakter med producenter i Costa Rica og ikke med producenter i et andet tredjeland, der ikke havde indført en ordning med eksport[licenser]. Såfremt de pågældende leveringskontrakter må formodes at være blevet indgået før vedtagelsen af forordning nr. 478/95 — hvilket forekommer tvivlsomt — ville det således kun kunne bevises, at en sådan afgørelse ikke forelå, såfremt sagsøgeren havde anført de forhold af retlig og faktisk art, der begrundede, at selskabet ikke mellem 1995 og 1998 kunne frigøre sig fra sine kontraktmæssige forpligtelser. Hvis det må formodes — som det synes at være tilfældet i denne sag — at sagsøgeren indgik disse kontrakter efter vedtagelsen af den nævnte forordning, ville det have påhvilet selskabet at angive grundene til, at det kun havde kunnet henvende sig til producenter i Costa Rica.«

11 I præmis 81 i den appellerede dom konkluderede Retten, at ikke alle betingelserne for, at Fællesskabet ifalder ansvar over for sagsøgeren, var opfyldt, hvorfor Kommissionen måtte frifindes for erstatningspåstanden fremført af T. Port, uden at det var nødvendigt at tage stilling til spørgsmålet om lovligheden af den adfærd, som Kommissionen kritiseredes for.

Appellen

12 T. Port har nedlagt følgende påstande:

— Den appellerede dom ophæves delvist.

— Appellanten gives medhold i den i første instans nedlagte påstand om, at »sagsøgte tilpligtes at erstatte [appellanten] det tab på 828 337,10 DEM, som denne har lidt ved at skulle købe importlicenser i Costa Rica for at kunne udnytte de rettigheder til at indføre bananer til Fællesskabet, som er tildelt [appellanten] som erhvervsdrivende i kategori A og for at kunne markedsføre de fra Costa Rica erhvervede tredjelandsbananer i Tyskland«.

13 Kommissionen har nedlagt påstand om, at Domstolen afviser appellen som ugrundet, og at appellanten tilpligtes at betale sagens omkostninger ved begge instanser. Såfremt Domstolen skulle give appellanten (delvis) medhold, har Kommissionen nedlagt påstand om, at appellantens påstand om, at Kommissionen skal erstatte den lidte skade på 828 337,10 DEM forkastes som ugrundet, og at appellanten tilpligtes at betale sagens omkostninger ved begge instanser.

14 Til støtte for appellen har T. Port fremført en række anbringender, hvoraf det første og andet anbringende vedrører Rettens fejlagtige retsanvendelse ved definitionen af skaden, som appellanten angiveligt led. Det tredje vedrører en tilsidesættelse af begrundelsespligten i forbindelse med Rettens afvisning af at inddrage den autoriserede revisors påtegninger, der var fremlagt af selskabet, som

bevis for skaden. Det fjerde anbringende angår Rettens fejlagtige retsanvendelse for så vidt angår bedømmelsen af de af appellanten fremførte argumenter vedrørende anvendelsen af eksportlicenser, og det femte anbringende vedrører Rettens fejlagtige retsanvendelse ved bedømmelsen af den direkte årsagssammenhæng mellem Kommissionens angiveligt ulovlige adfærd og den angiveligt lidte skade.

De to første anbringender

15 Med de to første anbringender, der skal undersøges under ét, har T. Port anfægtet, at Retten for det første i præmis 63-65 i den appellerede dom afviste at godtage, at det lidte tab kunne anses for at svare til de afholdte udgifter til eksportlicenser, og krævede, at T. Port beviste, at selskabet ikke havde overvæltet udgifterne på selskabets salgspriser. For det andet foretog Retten i præmis 66 i den appellerede dom en urigtig anvendelse af princippet »compensatio lucri cum damno« ved at anvende det på en situation, hvor den opnåede vinding — i det foreliggende tilfælde forhøjelsen af toldkontingentet og nedsættelsen af tolden — ikke var en konsekvens af den retsstridige handling, som lå til grund for det lidte tab — i det konkrete tilfælde udgifterne til erhvervelse af de nødvendige eksportlicenser — men som vindingen blev opvejet imod.

16 Det er tilstrækkeligt at fastslå, at det fremgår af præmis 63 i den appellerede dom, at den ved de to første anbringender kritiserede begrundelse vedrørende definitionen af skaden er anført til overflod i forhold til begrundelserne i præmis 59-62 i dommen, hvori de af T. Port fremførte beviser for selve tabet, som selskabet angiveligt led, af Retten afvises som utilstrækkelige.

17 Det følger af fast praksis, at Domstolen uden videre forkaster klagepunkter rettet mod præmisser, der til overflod er anført i en dom afsagt af Retten, fordi disse

ikke kan føre til dens ophævelse og derfor er uvirksomme (jf. bl.a. dom af 22.12.1993, sag C-244/91 P, Pincherle mod Kommissionen, Sml. I, s. 6965, præmis 25 og 31, og af 11.3.1997, sag C-264/95 P, Kommissionen mod UIC, Sml. I, s. 1287, præmis 48).

18 Under disse omstændigheder skal de første to anbringender forkastes.

Det tredje anbringende

19 Med sit tredje anbringende har T. Port gjort gældende, at den appellerede dom er behæftet med en begrundelsesmangel, idet Retten ikke forklarede, hvorfor den autoriserede revisors påtegning, som appellanten havde fremlagt, og hvoraf det fremgik, at »[appellanten] fra 1996-1998 afholdt 828 337,10 DEM til køb af eksportlicenser vedrørende bananer med oprindelse i Costa Rica«, ikke var tilstrækkelig til at fastslå eksistensen af det tab, selskabet angiveligt havde lidt ved erhvervelsen af disse licenser.

20 Retten forklarede imidlertid i præmis 61 i den appellerede dom, at i mangel af enhver angivelse af mængderne af bananer, som det ovennævnte beløb på 828 337,10 DEM svarede til, eller af de kriterier, den autoriserede revisor havde anvendt for at komme til dette beløb, kunne det ikke fastslås med den fornødne sikkerhed, at de mængder bananer med oprindelse i Costa Rica, som sagsøgeren indførte i Fællesskabet mellem 1996 og 1998, svarede til de mængder bananer, som selskabet købte eksportlicenser for i dette land.

21 Endvidere tilføjede Retten i præmis 62 i den appellerede dom, at sagsøgeren så meget desto mere burde have sørget for at meddele oplysninger herom, som Kommissionen såvel i svarskriftet som i duplikken udtrykkeligt henledte sagsøgerens opmærksomhed på, at disse oplysninger var nødvendige med henblik på at fastslå eksistensen af det påståede tab og dettes størrelse.

22 Det skal derfor fastslås, at Retten modsat det af T. Port påståede angav grundene til, at den fandt, at påtegningen fra den autoriserede revisor, som T. Port havde fremlagt, ikke var tilstrækkelig til at fastslå eksistensen af det påståede tab.

23 Under disse omstændigheder skal det tredje anbringende også forkastes.

Det fjerde anbringende

24 Med det fjerde anbringende har T. Port gjort gældende, at Retten, da den i præmis 60 i den appellerede dom fandt, at det på ingen måde var godtgjort, at sagsøgeren selv faktisk havde benyttet samtlige de eksportlicenser, som dette beløb ifølge selskabets revisor var angivet for, med henblik på at foretage indførsler af bananer i Fællesskabet, ikke foretog en korrekt vurdering af selskabets argument om, at selskabets anvendelse på egen hånd af eksportlicenserne var resultatet af de foretagne indførsler. Appellanten finder, at betalingen af importafgifter af en størrelsesorden angivet i præmis 61 i den appellerede dom, og som den autoriserede revisor også havde påtegnet, beviser, at selskabet faktisk havde anvendt licenserne til gennemførelse af de omtvistede indførsler. Appellanten har i den sammenhæng gjort gældende, at mængden af importerede bananer kunne udledes af importafgiften ud fra toldsatsen på 75 ECU eller

146,69 DEM pr. ton, og appellanten har præciseret, at prisen for eksportlicenserne udgjorde 96,61 DEM pr. ton.

25 Det skal fastslås, at T. Port med dette anbringende anfægter Rettens bedømmelse af værdien af beviserne fremlagt for denne instans.

26 I den appellerede doms præmis 60 og 61 konstaterede Retten således, at de af T. Port fremlagte påtegninger fra den autoriserede revisor både var utilstrækkelige til at bevise, at selskabet faktisk havde anvendt alle de omhandlede eksportlicenser til gennemførelsen af indførslerne til Fællesskabet, og at mængderne af bananer med oprindelse i Costa Rica, som T. Port indførte i Fællesskabet mellem 1996 og 1998, svarede til de mængder bananer, som selskabet havde købt eksportlicenser for i dette land. Det fremgår ydermere af præmis 62 i den appellerede dom, at T. Port bevidst afviste at fremlægge de yderligere oplysninger for Retten, som denne fandt nødvendige med henblik på at fastslå eksistensen af det påståede tab.

27 Det følger i den forbindelse af fast retspraksis, at Domstolen ikke har kompetence til at fastlægge de faktiske omstændigheder og i princippet heller ikke til at bedømme de beviser, Retten har lagt til grund ved fastlæggelsen af de faktiske omstændigheder. Når disse beviser er blevet forskriftsmæssigt tilvejebragt, og de almindelige retsgrundsætninger og de processuelle regler om bevisbyrde og bevisførelse er blevet overholdt, er det alene Retten, der har kompetence til at vurdere, hvilken bevisværdi der skal tillægges de oplysninger, den har fået forelagt (se bl.a. dom af 17.12.1998, sag C-185/95 P, Baustahlgewebe mod Kommissionen, Sml. I, s. 8417, præmis 24). Rettens vurdering heraf udgør derfor ikke et retsspørgsmål, der som sådant er undergivet Domstolens prøvelsesret, medmindre oplysningerne er gengivet forkert (se bl.a. dom af 28.5.1998, sag C-8/95 P, New Holland Ford mod Kommissionen, Sml. I, s. 3175, præmis 26, og

af 7.11.2002, forenede sager C-24/01 P og C-25/01 P, Glencore og Compagnie Continentale mod Kommissionen, Sml. I, s. 10119, præmis 65).

28 Idet T. Port ikke har godtgjort og heller ikke har gjort gældende, at Retten fordrejede de frembragte beviser, skal det fjerde anbringende afvises.

Det femte anbringende

29 Med det femte anbringende har T. Port gjort gældende, at Retten med urette i præmis 76-80 afviste at godtage, at det forhold alene, at selskabet importerede bananer med oprindelse i Costa Rica i medfør af rammeaftalen, er nok til at bevise en direkte årsagsforbindelse mellem den ulovlige adfærd, som sagsøgeren foreholder Kommissionen, og det påståede tab.

30 Det er hertil tilstrækkeligt at bemærke, at det følger af en fast retspraksis, som Retten gjorde opmærksom på i præmis 42 i den appellerede dom, at Fællesskabets ansvar udenfor kontrakt forudsætter opfyldelse af en række betingelser vedrørende retsstridigheden af den adfærd, som fællesskabsinstitutionerne hævdes at have udvist, og eksistensen af en skade samt vedrørende årsagsforbindelsen mellem den pågældende institutions adfærd og den påberåbte skade (jf. bl.a. Domstolens dom af 7.5.1992, forenede sager C-258/90 og C-259/90, Pesquerias De Bermeo og Naviera Laida mod Kommissionen, Sml. I, s. 2901, præmis 42). Det forhold, at disse betingelser skal være opfyldt samtidig, indebærer, at Fællesskabet ikke ifalder ansvar uden for kontraktforhold, når blot én af betingelserne ikke er opfyldt (jf. i den retning bl.a. dom af 9.9.1999, sag C-257/98 P, Lucaccioni mod Kommissionen, Sml. I, s. 5251, præmis 63 og 64, og af 15.6.2000, sag C-237/98, Dorsch Consult mod Rådet og Kommissionen, Sml. I, s. 4549, præmis 54).

31 I den appellerede doms præmis 75 fastslog Retten, at eftersom sagsøgeren ikke i tilstrækkeligt omfang havde godtgjort eksistensen af det påståede tab og dettes størrelse, kunne Fællesskabet ikke ifalde ansvar uden for kontrakt.

32 Af præmis 15-28 ovenfor følger det endvidere, at ingen af de fremførte anbringender over for Rettens konklusion vedrørende dette punkt kan tages til følge.

33 Under disse omstændigheder skal det fastslås, at det femte anbringende, selv hvis det havde været begrundet, ikke ville kunne føre til en ophævelse af den appellerede dom og følgelig skal afvises som irrelevant.

34 Da ingen af T. Ports anbringender kan tages til følge, skal appellen således forkastes.

Sagens omkostninger

35 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, som ifølge samme reglements artikel 118 finder anvendelse i appelsager, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at T. Port tilpligtes at betale sagens omkostninger, og da sidstnævnte har tabt sagen, bør det pålægges selskabet at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

1) **Appellen forkastes.**

2) **T. Port GmbH & Co. KG betaler sagens omkostninger.**

Puissochet Schintgen Skouris

Macken Colneric

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 8. maj 2003.

R. Grass J.-P. Puissochet

Justitssekretær Formand for Sjette Afdeling